

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre " 50 "
Nagyedőre " 1 " — "
Egy órára " 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 80 kr.

Mit képvisel a hadsereg?

Debreczen, aug. 22.

A hazaszeretet kellene, hogy képviselje, de jól tudjuk, hogy nem ezt teszi, hanem inkább az osztrák szellem képviselője.

Igy állítottuk mindig, azaz még jobban mondva, így állítja az egész ország elfogulatlan polgársága. Ámde hivatalos helyről ezt mindig lezáfolták, azt mondván, hogy a monarchia érdekeit képviseli. Egyaránt Ausztriát és Magyarországot. A kik czáfolták, azok sem hiték ugyan el ezt a naiv me.ét, de hát a külső látszatot, a formulát őrizték meg vele.

Most aztán magtadtuk, hogy a hadsereg fő-fő emberei magok is nyíltan beismerik, sőt büszkén vallják, hogy ők az osztrák szellem érdekeit képviselik.

Jelenik meg ugyanis Bécsben egy Reichswehr című lap, a mely magyar gyűlöletéről és egy piszkos zsarolási pöréről híres, a mit az osztrák kormány folytatott vele és a melyben mindket fél kiegyezett ötven perczentre. Azó a Reichswehr ismét félhivatalos színber tetszelgő lap.

Nem valamelyik osztrák párt, hanem a közös hadsereg félhivatalos közlönye.

Ez a lap a minap megjelent vezércikkében a következőt írja:

„A hadsereg képviselője maradt annak az osztrákságnak, amely min-

den ráfogás és ellenséges áramlat daczára el nem pusztítható életerővel bír. Austria erit in orbe ultima.“

Ime tehát nyíltan hirdetik, hogy a hadsereg az osztrákságnak marad a képviselője.

Miért mondják hát, hogy a hadsereg nem politizál? Miért mondják hát, hogy a hadsereg Magyarország védelmére is áll fenn? Miért nem mondják meg mindjárt, hogy „egy magyar nyelvű lakóktól népesített tartománynak megtartására.“

Miért kell nekünk száz és száz millió forintot kiadni egy olyan hadsereg, a mely az „osztrákság képviselője.“

Ezekre szeretnénk feleletet nyerni. Szeretnők, ha Széll Kálmán valami formulát találna fel ezeknek a rejtélyeknek megmagyarázására.

Dehát ezt agyon fogják hallgatni. A magyar hivatalos czáfoló gépek a hivatalos és félhivatalos könyvomatások és lapok ezuttal nem fogják hozni a kormányelnök sugalmazott cikkét, a mely kijelentené, hogy: „a Reichswehr véleménye csak privat-vélekedés, a mely az illetékes körökben igen rossz vért szült.“

Bezzeg lett volna ez csak fordítva. Ha csak tréfából valamelyik magyar lap azt a rossz viczcet csinálta volna, hogy a hadsereg immár a magyar szellem képviselője! Majd jött volna a félhivatalos Bud. Tud., hogy a hadsereg közös hadsereg s így szelleme „éppen úgy nem

lehet magyar, mint osztrák.“ Nyilatkozta volna, nehogy a méltóságos és kegyelmes urak megsértődjenek!

Igy hát — a kormány elementéje nélkül — tudomásul vesszük a katonaság lapjának nyilatkozatát. És jól az emlékünkbé is vesszük. Azután ha majd ujjabb milliókat kérnek puskákra, ágyukra és katonatiszti fizetés emelésekre, akkor majd oda feleljük:

— Méltóztatnék talán inkább egészen az osztrákokhoz fordulni, a kiket képviselni tetszik.

Már hogyné képviselnék az osztrákokat? Hát ugyan megtörténhetett volna-e másképpen: a königrézi futás?

BELFÖLD.

Apponyi Albert gróf a békekonzferenciáról. A krisztianiai interparlamentaris konferencián nyert benyomásairól cikket irt gróf Apponyi Albert a Bud. Tagbl.-ban. E cikkben parhuzamot von a hága békekonzferencia és a krisztianiai interparlamentaris konferencia között és arra a köve kezelt.sre jut, hogy Hágában nagy és emlékezetes dolgok művel ettek. Az interparlamentaris konferenciák által ki adott jelszó a választott bíróságok irant Hágában konkrét alakot nyert. Nagv do'og, hogy egy eddig csak kivételes esetekben hasznalt rendkívüli expedienis, a jövőben mint allandó i'epjogi instituczio szerveztessék és minden civilizalt nép kormánya által a nemzetközi vita kérdések eldöntésének szabalyos módjait elismertessék. Ha ez az allandó instituczio egyszer meglesz és fel lesz ru azva a

A rennesi pör.

Irta: **Clemenceau György.**

— A Debreczen tárczája. —

Dreyfus bírái előtt áll. Elöttem az ő első vallomása, karakterizálja a pör rennesi tárgyalásának eddigi folyamat.

A vádolt tudvalevőleg görcsösen ragaszkodik ártatlanságához, ezt erősíti a legnagyobb fanatizmussal s csak azt feleli — bár különféle formákban — a hozzá intézett kérdésekre.

Biráinak viszont a borderóban felsorolt adatok képezik a vesszőparipáját, a borderó, melyről Esterházy beösmerte, miszerint ő a szerzője, maga írta sajátkezűleg.

Mikéant lehet tehát Dreyfust — ki egyáltalán nem áll ő-szeköttesben Esterházyval — felelőssé tenni azon értesítésekért, melyeket az őrnagy Schwarzkoppennek szálított. Elfog következni és pedig nemsokára az a pillanat, a mikor a törzskar kénytelen lesz ezt megmagyarázni.

Dreyfust elítélték 50 hónapot töltött el a lehető legrettenetesebb torturák közepette, mert állítólag ő írta a borderót, melynek apjául Esterházyt tudjuk. Az a körülmény, hogy a borderónak Dreyfus a szerzője, elégséges volt annak idején a kapitány elmarasztalására.

E szerint ugyanilyen érv az, miszerint nem ő írta a borderót, elégségesnek kell lenni ennek tehát a felmentésére is. Am nem! Dreyfust nem engedik ki a kezeik közül, mert E s t e r h á z y bizonyos adatokkal szolgál. Schwarzkoppen ezred-snek. A közönséges élelt ben örültségnek minősítik az ilyesmit. De ha ebből a pörből kivennék a definició fogalmát: maradna-e még valami hátra?

Dreyfus sem sáncolja el magát védőivel, még tovább is megy a hadbíróság kérdésein. Az anti-zemita lapok persze úgy emlékeznek meg róla: Tagad.

Ez még sem rossz. Hiszen nem állithatja azt az ő kedvükért, hogy az Esterházy által irt borderót maga írta. A hazugságokra kimondta, azok hazugságok, de egyebet is tett, mert mindenre oly őszinteséggel felelt, miszerint valósággal zavarba hozta vádlót.

A művelt világ megégyezik abban, hogy Juast ezredes nem tett szív-séget neki, sőt a pretoriaríus újságok meg is dicsérik őt magatarásáért. Az elnök feladata minden-esetre halatlan. Maga elé tűzte annak bebizonyítását, hogy Dreyfus tudhatta azt, a mit Esterházy a borderó egyes pontjaira nézve tudott. Órák hosszat következtesen ezen kérdéseket intézte hozzá: Nincs kizárva az, hogy ön tudta. Ön valószínűleg tudta azt. És így tovább.

A famózus madagaszkári jegyzékre vonatkozólag konstataálta az elnök, hogy az

egy káplarral De Saussy ezredes előszobájában másolták le s Jouast egész komolysággal szolt Dreyfushoz: „Többször látták önt a szobában keresztül menni Saussy ezredeshez.“ Hát már az is bün, ha egy százados az ezredeséhez megy?

Hát már az is a százados hibája, hogy egy ezredes az előszobájában másoltat le egy olyan okiratot, amelynek Jouast ezredes nem tulajdonit fontosságot? S miért tudna Dreyfus többet az okiratról, mint más, a ki szintén keresztül ment az inkriminált szobán. S miután a káplár nem vádolta indszkrecióval Dreyfust. Hisz ez világos dolog! Dehog. Az ön tudhatta-e formula miadent fedez. Hiába jegyzi meg Dreyfus minden ironia nélkül, hogy hiszen az előszobán át kellett meenni annak, aki beakart jünni Saussyhoz. Jouast nem elégszik meg ezzel a válasszal.

S ez ismétlődik a borderó összes pontjainak tárgyalásánál.

Nem csodalható, ha az «affaire-t nem képesek tisztázni, hisz a tárgyalas e formában folyik nap-nap után.

Dreyfus ő-mert egy osztrák hölgyet, a kinek fiverei az osztrák-magyar hadseregben szolgálnak. Megjegyzendő, hogy e nő nevét a vizsgálat során még nem hallottuk s maga Gendrou ezredes is azt mondja, hogy az osztrák nőt még gyanusnak sem tartották. — Hisz ugyane téren árulónak tarthatjuk legelső tábornokainkat, kikről közismert dolog, misze-

nemzetközi egyesülés tekintélyével, akkor meg lesz oldva az a nehézség is, mely eddig a döntő bírák kijelentésében is fennállott. A hágai konferencia felett nem kell viccelni. Ez a konferencia megteremtette a formákat, melyeknek keretében tartalmat is adhat a nagy kérdés végleges megoldásához.

A miniszter elnök utazásai. Széll Kálmán holnap reggel Budapestre érkezik és értesülünk szerint e hét folyamán az osztrák miniszterelnökkel folytatandó tanácskozás után Ischbe is megy.

Aradi vértanúk országos ünnepe. Az ősszel összeülő képviselőház legelső ülésének egyikében a függetlenségi párt irányozói fogja, hogy — az aradi vértanúk gyászos hivatásának felszabados évfordulóján — október 6-án — az egész országban gyász-ünnep tartassék és hogy a 13 vértanú emlékezte törvénybe iktattassék. E kérdésben különben Barabás Béla és Hentaller Lajos orsz. képviselők már nyilatkoztak is, kijelentve, hogy a függetlenségi párt ezen ügy érdekében hathatós mozgalmat indít.

KÜLFÖLD.

A német kormány bukása. A császárné javaslat elvetésének már mutatkoznak a következményei. Mint ugyani jól értesült berlini körök tudni vélik, a kormány már be is adta lemondását. Holnap vagy holnaputánra baba várják a császárt. Azt hiszik, hogy a kabinetben rekonstrukció lesz, de Miquel minden esetre bukni fog, mert hamisan informálta a császárt.

A házasság.

aug. 22.

A nők minden téren való egyenjogúsításával egy új kérdés merül fel, melynek megoldása nélkül csak fél munkát végzünk a nőemancipáció még mindig ködös regge-

rint a barátság érzelmé füzte Esterházyhoz, az ulánushoz.

Midőn Dreyfus egy barátjával a Champs Elysées sétált, állítólag megmutatta neki egy híres fevilági nő lakását. Megtehetné volna ezt még számtalan előkelő polgári és katonai személy is. Közismert dolog, hogy Esterházy csendes tarse volt egy párisi nyilvános ház tulajdonosának, a nélkül, hogy ezt Zurlinden ur kifogásolta volna.

Néhány hi-tóriát, melyet Quesnay de Beaurepaire ur talált ki, ostoba voltak miatt nem említek meg.

Dreyfus tanulmányozza a nyugati vasut hálózatát, Dreyfus szivességeket tesz a németeknek, — a kik hét évig tagadnak meg tőle egy utlevelet, melynek segélyével családját akarta meglátogatni — és mindezekért Jouast ezredes megfeddi őt.

Nagyon igazat mond Dreyfus, az az ember, a kinek szemrehányásokat tettek, hogy a hadi-kojlat kilenczes rangszámmal hagyta el, ha volt is oka az elégedetlenségre, az csak az lehetett, miszerint a vezérkarban nem szenvedhették a zsidó vallásu tisztet.

Ez az! A zsidó, a ki dolgozik: az gyanus és nem tetszik a vezérkarnak, mely a reakció emberével szimpatia. S ha mégis odajutott a zsidó tiszt, akkor az Ördögsgizetre kell juttatni. Bizonyos főnökök kedvéért tul kell helyezkedni minden törvényen. Könnyű legyőzni az igazságot, midőn az ember minden kíváncsi kérdésre ezzel válaszol: Éljen a hadsereg. Ez mindent pótol.

A győzelmet persze nem.

Nos, Dreyfus az Ördögsgizeten volt. Sőt vissza is tért onnan, dacára Méline és Lebannak, a kik mindent elkövettek elpusztítására. A hivatalos jelentésből iszonyu képét rajzolatnam azon embereknek, melyeket e nagy martírnak el kellett szenvednie. De nekünk nincs szükségünk e sajnálkozásra, mi igazságot követelünk!

lén. Ha azt akarjuk, hogy nőink minden téren, az élet minden fazisában, magasztos hivatásuknak élve, méltóan tölthessék be azon helyet, mely természetü kije öltetett; fel kell szabadítani hölgyeinket a rájuk nehezded társadalmi kényszer nyomása alól, és nem, hogy velünk egyenjogúvá, magunk mellé, de maguk fölé kell őket emelnünk.

Azt mondja, hogy mi férfiak a természet urai vagyunk! Ózó, nevetséges frázis. Mi lennénk a természet urai, kik egy kecses női láb látására már fejünket vesztjük? Mi lennénk a természet urai, kik egy gyenge nő előtt térdre állva könyörgünk meghallgatásért, szerelemért? — Nem, mi nem a természet urai vagyunk, hanem vadászok, kik rejtett utakon, a tetetés fegyverével lopódzunk a védtelen nő közelébe, hogy az ő szevedése árán, önéreztének romjain a gyönyör virágait arassuk, azt a virágot, a melynek magvait nem mi vetettük, a melynek zsenge hajásait nem mi gondoztuk.

A férfi minden jogot magának tulajdonít és minden kötelességet a nőre hárit. Oszszuk meg e jogok gyakorlását, a kötelességek teljesítését és egy új, boldog korszaknak egyen getjük rögös utait.

A nőemancipáció ellenségei önkénytelen előmozdító, akaratlan előharczosai a nők egyenjogúsításának. Avagy nem-e a férfiak önzése, hatalmi tulkapasai és hogy ugy mondjam cinizmus a érielte meg nőink lelkületében azon erős elhatározást, hogy alárendelt helyzetükből kilépve önerejükkel teremtsenek maguknak biztos existenciát, a melyet a természet urai oly féltve őriznek ömgyuk számára.

Az agglegenyek és nőtlenséget fogadó papjaink daczolnak a természet örök törvényeivel.

Hány és hány szegény leány szabadulna meg az élet keserves küzdelmeitől, a czilinderes hiénák karmaitól, ha a társadalom megrögzőtt szokásai az illem szerencsétlen szabályai meg nem fosztanák oly jogok gyakorlásától, a melynek a férfiak által csak bitoroltatnak, es melynek a nőnek ép oly jogos tulajdonai, mint a teremtés urainak. Ha rajtam állana, lemondanék e bitorolt jogról, mely kizárólag hölgyeinket illeti. Az ő ideális lelkük tulajdona

Mi is a házasság?

A házasság templom, melyben csak a tiszta, önösség nélküli rokonszenvből fakadt szerelem kapuján lehet és szabad bemenni; a házasság oltár, a melyen csak az egymást választott két szerelmes áldozhat a szerelem Istennőjének.

De tekintünk körül a mai társadalmon hány házasságnak képezi alapját a tiszta, önzetlen szerelem? A házasság mai szervezetében elhábzott dolog; nem egyéb az, mint guayoszlopa a hűségnek; parodiája az eskünek; forra a erkölcsi sülyedésünknek, az emberiség fokozatos elsatnyulásának.

A mely házasság nem két egymásért hevülő sziv közt kötefett, nem egyéb prostituczió, üzérkedésnél a legszentebb érzelmekkel. A mai kor házassága nem eszményi, nem két szerelmes lény egyesülése, de a hitvány anyagi érdekeket védő szerződés, amely szerződésben egyik fél adja a vagyont, az ifjuságot, a szépséget, az erőt.

Minden házasság ugy a nő, mint a férfi szabad választásán alapuljon. Amig a nőnek a házasságban szabad, korlátlan választási jogot nem biztosítunk, leánygyermekjeinket a mai szégyenletes rendszerben neveljük, a házasság csak eszköz lesz, de nem életcél, életszükség.

Miként is lehetne egy mai házasság boldog, mikor a lánynak nincs alkalma egy fiatal emberrel egyedül lenni, hogy védje meg hűségét férje oldalán, ha mint leánynak nem volt alkalma önéreztének és ártatlanságának legyőzhetlen fegyverével vissza verni a hamis hazug szerelmet.

Boldog házasság csak az lehet, midőn két lény szabadon választja egymást, minden anyagi és erkölcsi érdek nélkül, — a midőn a szerelem szüli a vágyat, és nem pedig viszont.

A nő nem választhat magának férjet, ő nem nyilatkozhatik mai társadalmi szokásaink szerint azon férfi előtt, kit szeret: nem rendelkezhetik önmagával és épen azért, mig e lelketlen önző szokást meg nem döntjük, senkinek sincs jogában követ dobni a házasságtörő nőre, senkinek sincs jogában a hűtlen hitvest elítélni.

Am micsoda jogon ité nők el azon nő, ki rabnóként, kényszerűségből lép az oltár elé; lelkében szivében talán gyűlölettel, talán megvetéstől eltelve teszi ujjait a megváltó aranyozott testére, a keresztényi szeretet szimbolikus keresztjére, hogy hűséget, szerelmet fogadjon annak, kit szülői vagy társadalmi kényszer erőszakolt ra.

A házasság melóságát, hogy ugy mondjam szentségét csak feltétlen szabadsággal biztosíthatjuk.

Én a boldogtalan házasságozért minden átkot a férfiakra vetek.

A hűtlenség bűne nem egyforma a férfi és nőnél a mai ferde nézetek szerint. A férfitől tenger sokat követelünk, mig a nőtől csak egyet: a hűséget. Vajjon sokat kívánunk-e ezzel? Igen, sokat. Zsarnokok, telhetetlenek vagyunk. Addig, mig a házasságban a nő szabad választó jogát nem biztosítjuk, nincsen jogunk ez egy tulajdont, a hűséget követelni. És ha van kit elítélni a nő hűtlenségeért, ugy az ismét csak a férfi, ki szerelmet keres a nőben, mielőtt azt meghódította volna, a ki azt kíván a nőtől, — a mit ő nem viszonozhat.

A legutolsó pór lány is meg képes hódítani egy szent életü embert; és ugyancsak a legutolsó pór leány vissza képes utasítani egy Apollot is.

A házasságnak csak egy erénye van: az őszinteség; egy bűne van: a hazugság; egyetlen büntetése: a halál.

A rennesi tárgyalás.

Rennes, aug. 21.

— Saját tudósítónktól. —

Az eddiginél kisebb érdeklődés mellett folyt a tárgyalás, mert a tanuk szobájában kifüggesztett tanujegyzékből mindenki tudhatta, hogy ma csak másodrendű értékkel bíró nyilatkozatok fognak történni.

Rennesben ma inkább a párisi eseményekkel foglalkoztak. A fővárosban a mult éjjel oly komoly zavargások voltak, amelyeknek anarchista jellege felreismerhetetlen. Vér folyt Paris utcáin, százakra megy a sebesültek száma és Guerin még mindig dacol az államhatalommal.

Mai tudósításaink a következőket jelentik:

A mai tárgyalás.

A vasárnapi pihenő után ma igen korán kezdődött a tárgyalás. A lyceum környékén teljes nyugalom volt, amit vagy a kora reggeli órának, vagy annak kell tulajdonítanunk, hogy az érdeklődés csappanni kezd a végtelenbe nyuló tárgyalás iránt, a melynek folyamán eddig alig merült még föl valami új, döntő mozzanat, akár a tanuk kihallgatása, akár az okiratok és egyéb írásbeli bizonyítékok produkálása folyamán.

Dreyfust, akit a rendes katonai sorfal közt vezettek a tárgyalási terembe, alig vette észre valaki.

Pontban 7-kor már együtt volt a bíróság, helyén ült a vádlott, a tanuk padján ült azok, a kiknek kihallgatására ma került a sor és a belépő jegyesek is nagy részben együtt voltak már.

Első sorban bejelentette az elnök, hogy Labory ügyvéd meglehetősen jól érzi ugyan magát, de azért a mai ülésen még nem lehet jelen. (Valószínűleg csak szerdán veszi át újra a védelmet.)

E bejelentés után megkezdődött a tanuk kihallgatás.

F a b r e tábornok az első tanu, a ki azt monja, hogy mint ezredes és a vezérkar negyedik ügyosztályának főnöke konstatalta a

borderi és Dreyfus irása között való hasonlatosságot. Dreyfus nem tett jó befolyást tisztársaira. Megbízhatatlan, követelőző, nem őszinte embernek ismertek. Dreyfus be akart hatolni összpontosítás titkaiba. Elhanyagolta szolgálatát, csak azért, hogy erről információkat szerezzen.

Fabre végül kijelenti, hogy mint 1894-ben, ugy most is meg van róla győződve, hogy a borderó Dreyfus kezéből származik. (Mozgás.)

Demangenak néhány megjegyzése után Dreyfus kijelenti, hogy amit a tanu a reá (Dreyfusra) bizott munkáról mondott, helyes. Különösen reá biztak a keleti vasutakra vonatkozó munkákat, ami nem volt fiktív földadat.

Abbonville ezredes, a következő tanu azt mondja, hogy csak az irodának állandó alkalmazottja szerzhette meg a borderóban felsorolt okiratokat.

Cochefert tanu jelen volt, a mikor Paty du Clam Dreyfusnak diktálta a borderó szövegét. Nagy szenzációt keltett a kijelentésével:

— Nagyon természetesen és érthető ek találom, ha Dreyfus ennél a diktálásnál zavarba jött, mert Du Paty a gallerjánál ragadta meg Dreyfust a letartóztatás a kalmával.

Mellesleg megjegyzi Cochefert:

— Ha már előbb ismertem volna Dreyfus kezeirát, sok minden történt volna másképpen.

Gribelin levéltáros a következőtanu, aki igen szenvedélyes hangon így szól:

— A leghatározottabban állítom, hogy Dreyfusnak igen költséges viszonyai voltak könnyűvérű hölgyekkel.

Demange a tanu amazintésekre vonatkozólag kérdezte ki, a melyekben a vezérkar Esterházyt részesítette.

Gribelin azt feleli, hogy már 1897 okt. havában tudtak a hadügyminisztériumban, hogy támadás készül Esterházy ellen.

Dreyfus Demange kérdésére kijelenti, hogy a tollbamondási jelenet alkalmával tényleg fázt, a mi könnyen érthető, dacára annak, hogy a kályhában égett a tűz.

Demange: Megmondhatja nekünk Gribelin ur azt, hogy miért küldték Picquart címere a Speranza aláírással ellátott sürgőnyt?

Gribelin: Ezt nem tudom, mert ily sürgönyt nekem sohasem mutattak meg.

Demange: Miért nem?

Gribelin: Mert a hadügyminisztériumban azt tiokban tartottak. (Nagy derűtség a közönség soraiban.)

Picquart felszólal, hogy a titkos alapra vonatkozólag felhozott manipulációra vonatkozólag nyilatkozhassék és így fejezte be felszólalását:

— A mi az én manipulációm a titkos alapra vonatkozólag illeti, meg ma fel fogom kérni a minisztert, hogy vizsgálatot tartson ez ügyben, mert ez az egyedüli szer, hogy e kérdés végre-va ahára tisztába hozható legyen. (Mozgás.)

A Leblois-val való összeköttetésére vonatkozólag azt mondja Picquart, hogy ez az egyedüli indiskréciója a cette canaille de D... ügydarabra vonatkozott, de ezt az indiskréciót tulajdonképpen nem ő, hanem mások követték el. Ez volt az ugynevezett felszabadító okmány. Gribelin vallomása ezzel be volt fejezve.

Lauth parncsnok kihallgatása következett most.

Picquart Lauthnak vallomása közben rendkívül erős tagadó jeleket tesz és fenhangon kiáltja:

— A vallomás teljesen hamis!

Az elnök a tárgyalást 10 órákor félbeszakította és szünetet rendelt el.

Szünet után.

A tárgyalást 10 óra 10 perczkor ismét folytatják.

Lauth őrnagyot ismét előhívják. A kihallgatás további folyamán az elnök, a hadbírák és Damange intéznek több kérdést különösen a borderónak a minisztériumba érkezé-

séte, továbbá a titkos dossier és a petit bleu helyreigazítására vonatkozólag.

Demange kérdést intéz a tanuhoz a baseli találkozást illetőleg, a Henry-féle hamisítás és a november 30-én kelt iromány valódisága tekintetében.

Szembesítés.

Most nagyon élénk lefolyású szembesítés következett, i. L a u t h és P i c q u a r t között, a petit bleue-n eszközölt törlést illetőleg.

Picquart arra emlékezteti tanut, hogy az Esterházy név ki volt írva, később azonban törölték e nevet. E törlés arra indította Zurlinden tábornokot, hogy őt (Picquart-t) a törlés konstataciója óta üldözze. Most azonban mondja Picquart, a szakértők megállapították, hogy a petit bleue a törlést csak azután tették, a midőn a petit bleu már kikerült a kezemből. — Ezen állásomat igazolják a L a u t h őrnagy birtokában talált kli-sék is.

Carrière kormánybiztos a baseli találkozásra vonatkozólag kér felvilágosítást. — Azt kérdezi továbbá a tanutól, — vajjon missziójáról beszámolt e a hadügyminiszternek?

L a u t h: Igen!

Picquart azonban tagadja e válasz helyességét és így folytatja:

— Én sohasem állítottam azt, hogy Lauthnak is beszámolt.

Carrière: Én úgy értettem a választ, hogy igen.

Picquart: Súlyt fe tetek arra, miszerint kijelentem, hogy nem emlékszem, hogy január havában második találkozás idejtem volna elő különben akkor nem voltam már Franciaországban.

L a u t h: Ez tévedés, mert úgy hiszem, hogy Picquartnak e második találkozásra vonatkozó levél birtom.

Picquart így szólal fel: Én és Mr. Henon sohasem üztünk «cambriolaget».

Dreyfus az elnök kérdésére kijelenti hogy neki mondaniva ója.

E szembesítés után

Junkh kapitány kihallgatása következett.

Midőn Junk Bertulus vizsgálóbírói beszélt és azon kihallgatásról, a mely Bertulus, Esterházy, Paty Du de Clam és Pays asszony kihallgatására vonatkozott, így szólt:

— A ki a kihallgatást látta — és hallotta, az mindenütt képzeltette magát, csak a vizsgálóbíró szobájában nem.

Bertulus erre hevesen felkiált:

— Szót kérek!

Elnök felkéri Bertulust, csendesedjék le, mert meg lesz alkalma e valomásra észrevételeit megtenni.

A mai tárgyalást háromnegyed 12 órákor rekesztette be az elnök.

Zavargások a francia fővárosban.

Páris, aug. 20. (éjjel.)

Egy tüntető csoport Faure Sebastien vezetése alatt a place de la republique-ről a place de trone-ra akart vonulni, de rendőrök utját állták, a miből nagy verekedés támadt, a melyben néhány revolver-lövés is eldőrdült. Goullier rendőrbiztos, a ki a rendőröket vezette, két késszurással megsebesítették. A tüntetők folytatták utjokat, de a rendőrség újra feltartóztatta őket. Ujra verekedésre került a dolog, a mely még sokkalta hevesebb volt, mint az előbbi. A tüntetők megint lövöldöztek és két rendőrt megsebesítették.

Fauré Sebastien két barátjával egy lovasuti kocsira szállt, a mely a place de la republique felé tartott, de alig hogy felszállt, kíséreléssel együtt letartóztatták és a Chateau d'eau-kaszáryába kísérték. Időközben a tüntetők visszatértek a Place de la republique-re és az Ambroise-templomnak az ablakait. A rendőrség a place de la Bastion-on szétszórta őket, mire két csoportra oszlottak. Az egyik csoport a rue St. Mauron át akadálytalanul ért a St. Joseph-templom é, mert az egész

rendőrség a place de la republique-en volt elfoglalva. A másik, körül-belől 2000 főnyi csoport vörös zászlóval a ruedes beulets-n vonult végig. Egy rendőrbiztos és egy rendőrfelügyelő utjokat akarta állani, de a tüntetők megverték és megrugdosták őket. A rendőrbiztos erős zúzódásokat szenvedett, a felügyelő pedig súlyosan megsebesült, úgy, hogy állapota aggasztó. Mikor a rendőrök főbb-valók segítségére siettek, nagy verekedésre került a dolog, a melyben négy rendőr könnyű sebet kapott. Vegre szétverték a tömeget és 32 embert letartóztattak. Az est folyamán folyton ismétlődtek a tüntetések. A rendőrség többször szétszórta a tömeget, a mely este 8 óra tájban egészen a pályaudvar közelébe nyomult előre. Utközben azt kiáltották: Éljen a hadsereg! Éljen a köztársaság! Néhány gyérkőcz az utcán ujságszomót égetett el. Este 10 óra tájban a Boulevard Magentán és a Boulevard Strasbourgon voltak zavargások. A tüntetők revolverrel lövöldöztek, de senki sem sebesült meg. Két ujság-kioszkot felgyújtottak. Néhány embert letartóztattak. Éjjel körül még egyre tartott a tüntetés. A tüntetők a pályaudvar épületének az udvarára menekültek, de onnan elkergették őket. A nyugalom csak egy óra tájban állt helyre.

Páris, aug. 20. (éjjel.)

A rendőrfőnökség jelentése szerint a nap folyamán 380 ember sebesült meg. Ezek közül 300-at a La Riborissière-kórházba és 61-et a St. Louise-kórházba vittek. A rendőrök közül 59 sebesült meg. Letartóztattak 150 embert, a kik közül 70-et fogva tartanak. A rue Chabrolban és környéken ismét teljes nyugalom van.

Páris, aug. 21.

Az összes lapok a mai éjszaka eseményeivel foglalkoznak. A nacionalista és a konzervatív ujságok szemérettelik a kormányt, hogy indokolatlan letartóztatásokkal provokálta a tegnapi eseményeket. A revizopárti, a radikális és republikanus lapok azt követelik a kormánytól, hogy erélyes legyen és védje meg a köztársaságot a titkos cselszövések ellen.

Páris, aug. 21.

Több lap, köztük a Figaro, a Gaulois és az Eclair azt jeleni, hogy tegnap egy anarkista csoport behatolt a St. Joseph-templomba és sok egyházi tárgyat részint elrabolt, részint összetört. A templomot, mint a lelkes mondja, újra fel kell szentelni.

Epizódok.

Rennes, aug. 21.

Az a tudósítás, mintha Dreyfus Boisdeffre tábornok vallomása után az elnök kérdésére azt válaszolta volna, hogy: Nincs mit megjegyezni Boisdeffre tábornok vallomására — téves. Sőt ellenkezőleg; vallomása után megírázó drámai jelenet játszódott le. Dreyfus ugyanis felugrott és dühtől reszkető hangon, kiabálva, a gyorsírói főjegyzés szerint szorulóra a következőket mondotta:

— Fáradt vagyok... már egészen kimerültem. Kezdem megérteni azt a borzasztó sorsot, a mely reám vár. Tisztán látom, hogy ennek a haditörvényszéknek sem lesz meg a bátorsága, hogy szembeszálljon a tábornokokkal és kimondja, hogy ártatlan vagyok!...

Rennes, aug. 21.

Maurel ezredes, az 1894-iki haditörvényszék elnökét Picquart vallomása következtében szembesíteni fogják Picquarttal a titkos okmányok átadására vonatkozólag.

London, aug. 21.

Esterházy kijelentette a Matin levelezője előtt, hogy válaszolhatna ugyan Rogét tábornok támadására, de nem teszi. Henry emlékét mindig védeni fogja, azon azonban csodálkozik, hogy Henry özvegye tagadja, hogy ő összeköttetésben volt a férjével. Ezt bezonyíthatná, de — nem teszi.

Táviratok.

Transzvál.

London, aug. 22. A Timesnak jelentik Johannesburgból 18. kelettel, hogy az a jelentés, a mely szerint a portugáliai hatóságok Lourenco Marquezba Transzválba rendelt hadiszereket föltartóztattak, itt nagy izgatottságot szült. A Rand Post azt írja, hogy ez harci aktus Portugália és Nagy-Britannia részéről s azt ajánlja a kormánynak, vegye föl a keztyűt és ha szükséges, határozza el magát a háborúra.

Vegyes hírek.

Konstantinápoly, aug. 22. Az ököménikus patriarkátus a boszniai és hercegovinai keleti orthodox metropolia kérelmére megengedte, hogy ezekben a tartományokban keleti orthodox főbíró és a már meglévő három eparkátuson (Szerajevo, Moszár és Zvornik) kívül még egy eparkátus szerveztessék Banjalukában.

Nagy-Szeben, aug. 21. Az ág. hitvallás evangélikus orsz. egyházgyűlés mai ülésén Müller püspök bejelentette, hogy az országos konzisztorium határozata alapján hódoló táviratot küldtek a felségének. A bejelentést lelkes örömmel vették tudomásul.

A csehországi zavargások

Prága, aug. 22. A grasslitz-i eseményekre vonatkozólag meg azt jelentik, hogy a fajta tüntetések már a hó 17-én is voltak. Mintegy kétszáz ember néhány síheder vezetésével bejárt a város utcáit, a »Wacht am Rheint,« a »Deutschland, Deutschland über alle« és más német nemzeti dalokat énekelve. A kerületi főnökség épülete előtt a tömeg a kormány ellen a 14. §. ellen tüntetett.

A 19-iki tüntetésekre vonatkozólag pótlólag meg azt jelentik, hogy a kerületi főnökség ablakait adott jelekre verték be. Mikor a városi rendőrség közbelepett, az őrmestert egy kő megsebesítette. A kerületi főnökség vezetőjét és egy közigazgatási hivatalnokot is megdobálták, de nem történt bajuk.

Aschbau is voltak legutóbb effele kihágások. 13-án este 10 órakor néhány síheder leröpdött össze a hatósági épület előtt, akikhez csakhamar számos tüntető csatlakozott. — A hivatalfőnököt, a ki egy magában ment ki hozzájuk, kövekkel megdobálták. Sikerült ugyan a tömeget szétszórásra bírni, de a tüntetők azután meg a csendőrkaszárnya elé vonultak és bevették néhány ablakot. Csak azután állott helyre a nyugalom. 17-ről 18-ára viradó éjjel újabb tüntetések voltak Aschbau. 1/2 10 órakor a tüntetők a »Wacht am Rheint« énekelve a hatósági épület elé vonultak és 17 ablakot bevették. Azután a katolikus egyet háza elé és a csendőr lakotnyához mentek, a hol megint bevették az ablakokat. Hat zavargót ez alkalommal letartóztattak. A tüntetők a vánházon levő osztrák sást is leépték.

Gabonapiacz.

Berlin, aug. 22. Ujabb javulás után kétszáz nem igen erősödött kínálatra, bagyadtabb lett a piacz. Buza ennél fogva csak felmarkát, rozs körülbelül 1 markát tartott meg előbbi áremelkedéséből. Zab szilárd. Az idő változó.

Zsebtolvajok szövetkezete.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 22.

Miskolcz és Nagykároly fő fészke jelenleg a zsebtolvajoknak. Mindkét városban szövetkezete van e jeles bandának, melynek minden egyes tagja már többször volt büntetve.

A miskolczy szövetkezetet most kissé megritkította a rendőrség. Részint magyarországi, részint külföldi börtönökben hűsölnek,

s pár hónap előtt aligha kezdek a működéshez. Helyettük a nagykárolyiak indítottak akeziót, kik mióta főkapitányuk, Kisfaludy, szombathelyi főkapitány lett ugyan csak vigan eviczkélnék s jól érzik magukat.

A szövetkezet több tagja szerencsét próbált a debreczeni vásáron is, azonban ügyes detektívünk Neumann László, ki valószínűleg réme a zsebtolvajoknak, hamarosan elfogta őket.

A szövetkezettel összeköttetésben állott az a tolvaj is, a kit vasárnap mult egy hete fogott el a vasuti rendőrség, s a ki nyakendőjéből igyekezett a vallatás alatt néhány tizest eltüntetni.

A nagykárolyi banda mióta a kellő rendőri ellenőrzést nem érzik, nagyobb szabású kirándulásokat tesz a környéken. — A máramarosszigeti rendőrséghez különösen az utóbbi időben sűrűn érkezik panasz, hogy zsebtolvajok az alvó utasokat kifosztják. A tettesek mint utóbb kiderült, a nagykárolyi tolvajszövetkezet kötelekébe tartoznak.

A szövetkezet egyik tagja tegnap Püspökladányon követett el lopást, s áldozatul ép egy szegény asszonyt szemelt ki.

Mandelaum J.-né Berettyó Ujfaluból jött Debreczenbe rokonokat látogatni. 59 frt volt tárczájában és a vasuti jegy mely Debreczenig szolt. P.-Ladányban átszállott a debreczeni vonatra, mikor a kalauz jegyét kérte — kereste tárczáját de nem találta.

Kétségbe esve kapkodott össze-vissza, vegre is szomoruan kellett konstatálnia, hogy zsebtolvajjal áldozata lett.

A debreczeni vonat kalauza le akarta szállítani, vegre az utasoktól kért kölcsön pénzt s így tudott Debreczenbe iőnni.

Pár nappal ezelőtt más áldozata is volt a nagy-károlyi bandának. Kelen Jenő szolnoki takarékpénztári tisztviselő Budapestről Szolnokra utazott. Mikor hazaért, meglepődve látta, hogy 200 frrtal terhelt pénztárczájának lába kelt. Természetes, hogy ez ideig nem kapta meg. Ki tudja hanyadik kézen forog már azóta?

A debreczeni és budapesti rendőrség erélyes intézkedéseket léptetett életbe a tolvajokkal szemben. Tegnapelőtt már távirati értesítésre a banda két nő tagját, kik ép uton voltak, P.-Ladányon tul letartóztatták. A zöm azonban még együtt van, s csak ügyes taktikával kerülhet kézre.

Hisszük azonban, hogy vagy a budapesti vagy a debreczeni rendőrség nemsokára letartóztatja a banda minden egyes tagját.

Eltűnt könyvelő

— A kártya áldozata —
(Saját tudósítónktól)

Debreczen, aug. 22.

Ismét egy szép jövőjű fiatal ember vesztét okozta a kártya szenvedélye, a melynek pedig annyi szomorú áldozata van. A sok szomorú példa nem tartotta vissza őt sem, játszott — vesztett — és mert félt a megszomorított szülék fűddésétől, a jól megérdemelt dorgalástól a nélkül hogy komolyabb oka lett volna rea eltűnt a városból s most senki sem tudja hol tartózkodik.

A szomorú eset hőse Kátz Mór a Hochfelder cég könyvelője. Elfogta a kártya szenvedélye, játszott megdölgötlenül, szórta a pénzt oktalatlanul s mikor az önvád s szüleinek fájdalmas tekintete nagyon szívére hatolt, még oktalanabb tette határozta el magát.

Csütörtökön estve senkinek sem szólva, szüleitől bucsut sem véve, eltűnt a városból s azóta nem találják.

Apja Kátz József derék debreczeni debreczeni polgár csak penteken értesült fia dolgairól. Első kötelességének tartotta fia esetleges tartozásait kiegyenlíteni.

Akkor tudta meg miért tűnt el a fiu. Nem nyult idegen pénzhez, mint a hogy a pletyka nyelvek rebesgetik, hanem kölcsönöket vett fel fűtől-fatól s a rendes időre fizetni nem tudott. Egymásután zaklatták, fenyegették s mikor látta, hogy vesztését nem tudja helyrehozni — bucsuzatlanul eltávozott.

A rendőri nyomozás ez ideig nem vezetett eredményre. Sejtelve sincs senkinek, hol van a fiu. Apja ma a következő felszólítást tette közzé:

Kedves fiam!

Ügyeidet rendezem, nincs semmi baj,
jőjj haza.

atyád

Katz József.

Ha a fiu tudomására jut apja nyilatkozata, valószínűleg vissza tér, ellenkező esetben nem biztos, hogy a kétségbeesés nem sug-e neki valami rossz tanácsot.

Most a »Rendőri Közlöny« utján is országosan közzélik.

Legnagyobb valószínűség szerint vagy Nyiregyházán, vagy M.-Szigeten tartózkodik. A rendőrség mindkét város hatóságát értesítette az esetről.

H I R E K.

* **A sertésvásártér.** A sertésvásártér rendezésének kérdése vegre elintézéshez közeledik. A gazdaközönség majdnem két éve sürgeti már a sertésvásártér rendezését. A tanács Komlóssy Arthur főjegyző elnöke alatt tegnap d. e. tartott ülésen utasította a mérnöki hivatalt, hogy a vágóhid előtti sertésvásártér rendezését, miután legközelebb várható, hogy Debreczen a sertésvész miatt elrendelt zárlat alól feloldják — haladéktalanul kezdje meg, hogy a sertésvásárok megtarthatóságának a vásártér rendezetlensége akadályul ne szolgáljon. A sertésvásártérhez még a szomszédos területek is szükségesek, evégből elhatározta a tanács, hogy a kisajátítási jog eszközéséhez sürgősen megkéri a ker. miniszter jóváhagyását. — A szükséges telkek építését legközelebb megkezdik a sertésvásártéren.

* **A város a kertészeti kiállításnak.** A kertészeti kiállítás rendező bizottsága azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy az itt tartandó kiállítás költségeihez járuljon. A jog-és pénzügyi bizottság tegnap d. u. Király Gyula tanácsnok elnöke mellett tartott ülésében tárgyalta a kérelmet s elhatározta, hogy 400 forint segély megadását fogja javasolni a tanácsnak.

* **A faáruraktár új pénztárosa.** A debreczeni faáruraktár szövetkezetnél a tegnap tartott igazgatósági ülésen pénztárnokká egyhangulag Kovács Sándort választott.

* **Szólótulajdonosok figyelmébe.** Azon szólótulajdonosok, kik borfogyasztási adókedvezményre számítanak, felhivatnak, hogy azt ki-ki saját kerületi kapitányságánál holnaptól kezdve legkésőbb szept. 15-ig okvetlenül jelentsék be.

* **Vasuti zsebmetszők.** Lapunk más helyén megirtuk egy utas asszony balesetét kinek 53 forint pénzt s vasuti jegyét zsebtolvajok a P. ladányi állomáson elloptak. A vasuti rendőrség két nagykárolyi zsebtolvajot vett

észre tegnap az állomásnál a mennyiben a vasuti rendőrség hallomás szerint sem értesült a ladányi lopásról nem intézkedhetett. — Ma hajnalban pedig a rendőrségnek 3 régi ismerőse érkezett ide és 8 óra 25 p.-kor Miskolcra tovább is utaztak. Ez a három nőtárius zsebmetsző Debreczenből ki van tiltva és részint Brassó, részint Szebenből jövet — mint az a náluk talált men-tjegyekből kitűnik — már tegnap d. u. P.-L. a d a n y -ban voltak, a hol megszakították utjokat. — A tolvajok neve S c h ö n Samuné és R e i c h Berta és D r i m m e r Izidor, ki valószínűleg abban bizott, hogy ha a rendőrséghez beviszik, ismét ki fogja — vágni magát, mint a multkor egy esetben. Jó lesz N a b r á c z k y főszolgabíró urnak a p.-ladányi állomásra jobban vigyáztatni, mert ott ujabban sürjen fordulnak elő a zsebmetszések.

* **A kolozsvári dalünnepély.** A polgári dalegylet ma ünnepeite fennállásának huszonöt éves jubileumát számos dalegylet részvételével. Ünnepi istentisztelet után diszközgyűlés, bankett és hangverseny volt. A banketten nagy hazafias tüntetésre adott alkalmat Sándor József országgyűlési képviselő. Sándor felköszöntőt mondott, melyben kijelentette, hogy a jelen ünnepet országos összejövetelnek tartja és emlékeztet a brassói tüzoltó-gyűlésre, a melynek bankettjén a magyarok többségben voltak. A banketten valaki német felköszöntőt kezdett, a mire a magyarság azt követelte, mondja el magyarul felköszöntőjét. Erre az illető hangsúlyozva, hogy ő német tejet szoptat, a német nyelvet tekinti anyanyelvének, németül folytatta beszédét és bár a brassóiaknak is csak 1/3-a német, a szász nőkre emelte poharát. Az illető kolozsvári ember, magyar egyetemi tanár, hozzá még a magyar közjog tanára. Más incidens is történt. Egy felekezeti tanár, a kire szintén az ifjuság nevelése van bízva a szótart elnéklése alatt, mialatt mindenki felállott tüntetőleg, ülve maradt. És tüzoltóink nem nyultak erőszakhoz. Felhozta ezzel szemben e német császár esetét, a ki akkor, midőn egy kis fiúcska nem akarta átadni a neki szánt csokrot ezt mondta: Jól van fiam, amit egy német meg fog, azt nem adja ki a kezéből. Ugy látszik, hogy mi a magyar állameszme lobogóját társadalmi terepen nem tartjuk elég erősen. Pedig az ilyenféle emberektől társadalmi terepen averzióval kell elfordulni, a mint például a test kiküszöbölő a magából a kóros anyagokat. A német nemzet egységét a dal- és torna-egyletek készítették elő, az egyik a testet erősítvén, a másik a szívet. Az utóbbi hivatást teljesítsék a dalegyletek nálunk is.

* **A veszett kutyák.** A veszett kutyák annyira elszaporodtak városunkban, hogy a rendőrség a tanácssal egyetemben a legszigorubb óvintézkedéseket tette meg. Körner Adolf tanácsnok referálása alapján a városi tanács helyben hagyta a főkapitányságnak a zárlat tekintetében eddig tett intézkedéseit s utasította, hogy minden kutyát, még azt is, mely szájkosárral el van látva, de pórázon vezetve nincs, fogdosassa össze s irtassa ki. Azt is kimondta a tanács, hogy a kiknek kutyáját el fogják s megtudják ki a tulajdonosa, amiért az intézkedéseket nem tartotta be, száz forintig terjedő pénzbírsággal fogják sújtani.

* **Hol van Görgey Arthur?** Nagybányai levelezőnk jelenti, hogy Görgey Arthur 1848—49 beli tábornok, a világosi szomorú fegyver letéttel föltényezője, jelenleg Nagybányán idős és Lovrich Gyula dr. ottani főorvosnak a vendége. A 84 éves generális szívkár a akja város s érte mindenütt feltűnést kelt, azonban Nagybánya közönségének nagy többsége bizonyos hidegséggel viseltetik azzal a férfival szemben, a ki, midőn az összes fegyveres erővel kezében tartotta Magyarország sorsát, mindig előbb valónak tartotta személyi ambícióinak, gyűlöletének vagy haragjának kielégítését a hazát fenyegető óriási veszély elhárítására irányuló törekvésnél. Görgey Arthur részt vett váratlanul el-

hunyt Gergely nagybányai ev. ref. lelkész temetésén is, kinek ravatalánál az ország különböző részéből rokonok, ismerősök és küldöt ségek egybe gyűltek. Az elhunyt lelkész temetkezésén különben Kolozsvárról vettek részt sokan, hol az elhunyt fia az Egyetemi kör népszerű elnöke.

* **A nagyságos asszony öt forintja.** Furfangos csalást követett el S a s József, ki mint heles volt alkalmazásban H. I. tövszki bírónál. Gazdája felmondta neki a szolgálatot s pár napig hely nélkül volt. Ez idő alatt element V i t á r i u s Sándor Rakóczy-utcai szatóczhoz, hova előző gazdája többször küldte.

— A nagyságos asszony kéret öt forintot, míg az ur hazajön a hivatalból.

Vitárius jóhiszeműleg oda adta az öt forintot, melylyel a volt heles odább állott. Csak ma derült ki a csalás s Sas most a rendőrség börtönében van.

* **Rabló cigánykaraván.** A debreczeni rendőrség sürgős táviratot kapott ma az egyetemes csendőrségtől, mely három szekér rabló-cigánynak — ha utjukat esetleg erre vették — sürgős letartóztatását kéri. Egyeken s környékén több rablási eset fordult elő, a tettesek minden valószínűség mellett a körözött vándor cigányok.

* **Kegyetlen anya.** K a r a i Julisnak három törvénytelen gyermeke van, kik között a legkisebbik 14 hónapos. Az anya dolgozni járt s a kis gyermeket 7 éves testvéreére bízta a ki egész nap játszott, mi alatt a csepp lány egy teknőb-étlen-szomjan kinlódott. A rendőrség értesült a gyermekkinzásról, s intézkedett, hogy az e csenevesedett gyerek, kinek szája a szomszagtól és piszoktól kiütések témadtak, a kórházba kerüljön. A kis lány alig marad életben. Az anya ellen megindítják az eljárást.

* **Időjárás.** Az orsz. meteorologiai intézet 1899. augusztus 21-iki jelentése: Az idő szárazabb lett, a mennyiben az utóbbi 24 órában csak szórvaúyosan volt kisebb eső. Az uralkodó északnyugati szél mellett a hőmérséklet alacsony és különösen az éjjeli lehűlés volt erős. 1—5 mm. esett. Árvaváralja, Selmezbánya, Zágráb, Karolyváros, Zombor, Arad, Rzatmar 6 mm: Aknaszlatina.

* **Rennesi tanúk.** Capus Alfréd, a Figaró elmés krónikása, a Dreyfus ügy idegen tanuit így figurázta ki:

A francia (szívesen mosolyog): Ön tehát hallott valamit arról, hogy Dreyfus bűnös?

Az idegen: Igen, beszéltek a kávéházban.

A francia: Ez döntő adat (kezet szorit vele) s Ön tüstént eljön velem Rennesbe.

Az idegen (álmelkoldva): Minek is menjek én oda!

A francia: Az isten szerelmére, hát nem érti! A hadbírótság Önre vár. Bizonyítékai fontosak s a vádlott össze fog roskadni azok sulya alatt.

Az idegen (habozva): Gondolja?... De tán egy idegen szavára...

A francia: Ne tovább, uram, ma már csak az idegen számít, az idegenben még van becsület...

Az idegen: Oh, kérem...

A francia: S Önnek is minden szava csupa igazság. De mondja csak, egyebet nem hallott a kávéházban?

Az idegen: Hogyne hallottam volna. A szomszéd asztalnál meg azon erősködtek, hogy Dreyfus ártatlan.

A francia (meghökken): Remélem, hogy erről egy szót sem fog mondani.

Az idegen: Már hogyne mondanék! Hiszen ha tanu leszek, megesküszöm rá, hogy mindent elmondok.

A francia: No nézze meg az ember, miket hadar maga itt össze!

Az idegen: Bocsánat...

A francia: Egy szót sem fognak elhinni magának.

Az idegen: Már miért ne!

A francia (mégösen) 'De egyáltalában nem is értem, hogy Ön milyen jögon mer beleavatkozni a mi belső ügyünkbe!

Az idegen (lélenken) Hiszen az előbb maga mordta...

A francia [büszken] Nincs szükségünk: idegen tanukra! A mi dolgunkat majd csak elintézzük mi magunk. (Lenézi az idegent és mélységes megvetéssel távozik.)

* **Viharágnyuk Kecskeméten.** Kecskemét határában a Helvetia nevű virágzó szőlőtelep nagy területén ezentul viharágnyukkal védik a terméket a jégveréstől. A viharágnyuk már meg is érkeztek, 2 méter hosszú csövek ezek, melyekbe fadugókat vernek, 7 és fel dekagramm puskaportöltés fölé. A lövés után nagy durranás, és es sivitás h a l l a t s z i k, m i t a h o s z u csövből kitérülő l e v e g ő o k o z, s a mely eltart v a g y 10 másodperczig. Az ütegeket Raun Oszkár meteorologiai tanár utmutatása nyomán állították fel, a ki teljes sikert ígér az eddig elért eredmények után, amelyeket a Pó vidék sígságain és Magyarországon is a Dunántul tapasztalt.

* **A szabadkai sprotégylet** nevezési zárlatát aug. 25-ére halasztotta.

* **A magyar orvosok és természetvizsgálók** szabadkai vándorgyűlése (aug. 27, 31.) élénk viszhangot keltett a szomszéd Szerbiában. Lohmank Endre főispán elnökhöz érkezett tudósítás szerint a belgrádi orvos-egyesület, a szerb belügyminiszter, sőt Gyorgyevics miniszterelnök élénk érdeklődést tanúsított a vándorgyűlés iránt. A miniszterelnök nevében meghívás is érkezett, örömei fejezven ki a magyar orvosok és természet-tudósok jövelele felett és biztosítva az előzeny fogadtatást. Egyuttal Brankovics patriarkától is meghívás érkezett. A szabadkai helyi bizottság ezeknek a kirandulásoknak a programját el fogja készíteni s a gyűlés idején lehet majd jelentkezni a vándorgyűlési irodában.

* **Női zenekar a Corsó kávéházban.** Gömöri Lipót kávé gondoskodott arról, hogy a holt szezonban közönségünk ne unatkozzék s e célból Budapestről az Ósbuda varaból egy kitűnően összeállított női zenekart szerződtetett, a mely már e hó 26-án megkezdte működését.

* **20 krért egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez iden rendezi első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendezték, melynek huzasa a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. A első főnyeremény 50,000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetekezett intézetek készek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik melynek szinten beválthatók készpénzre.

Kötelességünknek tarljuk olvasóink szíves figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségének örvendenek.

A belényesi ünnep.

— Saját tudósítónktól. —

Biharmegye és Nagyvárad város három kulturális egyesülete: a Szigligeti Társaság, a Biharmegyei Népművelési Egyesület és a Biharmegyei Tanítók Egyesülete utazott le tegnap Belényesbe, P á v e l püspök kedvelt székhelyére s nevezetes ünnepet rendezett ott, hol tavaly az Associatiunea, a románok közmívelődési egyesülete százával gyűjtötte össze a románokat az ország minden részéből. Az ünnepnek politikai jelentősége is van, mert Belényes román főgimnáziumával, felsőbb leány iskolájával és egyéb román intézeteivel a románok egyik nevezetes pontja és mert az

aradi magyar-román barátkozás mintájára itt is lelkes manifesztációk voltak a magyar-román testvériség mellett. A tulzó oláh lapok, különösen a Tribuna hetek óta izgatott az ünnep ellen, de az itteni románság megmutatta, hogy nem enged a terrorizmusnak és nem is csinált semmiféle ellentétet.

Szombaton este érkezett a kirándulók vonata Belényesbe. Az állomáson faklyákkal várták a vendégeket, a kiket Sipos Imre r. bizottsági elnök üdvözölt. Rádl Ödön, a Szigligeti Társ. elnöke válaszolt az üdvözlésre. Magyar kulturát jöttek ide manifesztálni — úgy mond — mert Belényes magyar föld; azután a kulturában nemes versenyre hívja föl a nemzetiségeket. A vendégsereg azután bevont a városba.

Az ünnep reggel kezdődött a református templomban tartott istentisztelettel, mely után a népnevelési egyesület megtarotta diszközgyűlését. Sipos Orbán tanfelügyelő a gyűlésen kiosztotta a kultuszminiter és az egyesület jutalomdíjait annak a hét tanítónak, a ki a magyar nyelv tanításában legtöbb sikert ért el. A hét tanító közül három román. Érdekes, hogy három évvel ezelőtt a román tanítók a tulzóktól való félelmükben nem mertek jutalmat elfogadni.

Dél előtt tizenegy órakor a Szigligeti társaság tartotta fölolvásó ünnepét a gimnázium nagytermében. Jó hatást tett, hogy a helyiséget készséggel engedte át erre a czélra Pável püspök, ambar ő maga meg pénteken a szomszédos Biharfüredre utazott. Rádl Ödön elnöki megnyitójában fejtette, hogy a nemzeti-ségi különbségek megszüntetésének legalkalmasabb módja az irodalom mivélése és a kulturális érintkezés s hogy a Szigligeti-Társaság Belényesben a magyarokat és a románokat egyesíteni akarja a kulturában. Beszédét a románok is lelkesen megtapsolták. Rádl beszéde után felolvasások és különböző előadások következtek. Kocsán János saját költeményeit szavalta el; Márkus László a népek vándorlásáról olvasott föl Adorján Emil dr. Lovassy Andornak egy pályanyertes humoreskjét adta elő. Sas Ede felolvasta Hegyietőn című pályanyertes költeményét, melynek eszméje az ország népeinek testvéri szeretete s a magyar-román kibékülés. Átveszszük belőle a következő három versszakot:

Biharfüred kevély bérczóriása!
Örök király távol vidék felett,
Tronodra szálljon lelkünk szárnyalása,
És onnan nézzen szét a képzelet!
Te légy az nekem, a mi hajdanában,
A Nebó hegye volt a bibliában,
Hogy ven ormodról en, Mozes gyanánt
E nepok megmutassam a Kanaánt!

Nézzetek alá e hegyről a völgybe!
Feltek ezer búvaj integet,
C-log a rétnék tarka drága gyöngye,
Dalos arnyekot kinal a liget.
Erdő tisztásán, aranyfényű napba,
Ragyog a tónak ezüst tükörlapja,
Ki nézi magát, kristály tükörebe?
Egy gyönyörű szép tündérlány: a Béke!

És tudjatok: Mit tartam most elétek?
Jövők ez a bűvös látomány.
Ha békés, boldog szeretetben éltek:
Tietek lesz a kincses Kanaán:
Az Igeret földjének dus gyűnölcsét
Nem szedheti le a sötét gyűlölség!
Esküdünk hát dobogja kebelünk:
•Szere-sük egymást! Testvérek legyünk!

De után egy órakor díszebéd volt, melyen a románok jelenlétevel lelkes tüntetések voltak a magyar-román testvériség mellett. Különösen nagy hatást tett F. Assie Tódor országgyűlési képviselő ily értelemben mondott beszéde. Az ebéd alatt a zenekar felváltva magyar s román dalokat játszott.

A lakoma után a tanítók egyesülete tartotta meg évi rendes közgyűlését és azután este nyolc órakor hangverseny és tánc követeztek. A románok itt is szép számban voltak jelen.

Törvénytörvények.

§ A debreczeni ember Bécsben. Az idők járása lassanként sok mindent lekoptatott rólunk, a mi anakéltte faji szokásaink közé tartozott, ékesszólóan hirdette magyar voltunkat.

Az angol topan kiszorította a rogyós száru sarkantyus csizmát; a fecskéfarku kabátot a zsinóros atillát; pörge kalap helyett pincset meg köcsögöt nyomunk a fejünkbe: még hegyesre pödört bajszunk is szecessziósan kunkorodik az orrunk tövére. Csak egy maradt meg a nagy átvedlésben máig is olyan, a milyen azelőtt volt: a gyom r. Konzervatívabb valami nincsen a világon a magyar ember gyomránál. Nem tűri a sok mindenféle kotyvasztékot s csak végső szükségben veszi be az idegen főztjét, hogy aztán napokig áldja érte, amugy magyarosan a készítőjét. Sziráky uram is örökké emlegetei fogja azt a peccenyét, a mit az osztrak császár város egyik kurtakorcsmájában tálaltak elébe. Valami vásáros dologban jart a minap Bécsben Sziráky János debreczeni dísznökerkedő. Rövid ideig tartott az egész s Sziráky uram unalmában elindult egy kicsit nézdelődni a városba. Jartában-keltében nagyon is elvetődött a szállástól s valahol a Práter mellett betért az egyik korcsmába.

— Valami enivalót kérnék, magyarázta ki magát nagynehezen a czivis.

Hoztak is neki, de Szirákynek sehoggy sem izlett a nemet étel, hanem azért mégis megbirkózott vele, akként okoskodva, hogy így is, úgy is egy lesz a fizetség. Tudakolta is hamarosan, hogy mit fizet.

— Huszonhét krajczár, csinálta meg a számlát a korcsmáros.

A czivis hunyorított egyet a szemével, úgy vélte, rosszul számol a német, de hogy kivágja a nemzeti virtust, mégis figyelmeztette.

— Egy pohár sör is volt, kérem.

— Azzal együtt, nyugtatta meg a korcsmáros.

— Hm, csodálkozott el a magyar. Hát mi esik abból a peccenyére?

— Tizenöt krajczár.

— No, nem hiába olcsó, de rossz is, kötekedett tovább a vendéglőssel.

— Ja, mentegedőzött a német, ne egyen az ur lóhust, akkor jobbat kap.

Sziráky urammal, a lóhus emlegetésére, forogni kezdett a világ, azt se tudta hamarosan, mibe kapaszkodják. A mikor aztán össze-szedte magát, nekiment a szegény korcsmárosnak, hogy megboszulja a lóhust. Nem is utazott haza aznap este Sziráky János, a bécsi rendőrség börtönében almodott hazai fűsölt kolbászról, meg paprikas szalonnáról. Ma-nap pedig a policia itelkezett felette s huszonöt forintokra büntette a póruljart magyart, a ki máskor bizonyosan meg fogja elébb tudakolni a pinczértől, hogy nem nyertette-e valamikor az a gőzönsült rostélyos, a mit elébe találnak.

IRODALOM.

Növényekkel táplálkozó madarak

hasznos vagy káros voltának elbírálása czim alatt T h e i s z Lajosnak gyakorlati irányu tanulmánya most jelent meg. E műhöz az anyagot s némi tekintetben az utmutatást is a magyar ornithologiai központ adta meg, a mikor a birtokában levő gazdag madárbejartalomnak egy részét elemzés végett Thaisz Lajosnak, az általi vetőmagvizsgáló állomás első assistensének átadta. T h a i s z munkája még csak uttörés s mint ilyen irányt akar jelölni, melyen majd elbírálás helyett megokolt itélethez juthatunk s majd gyakorlatilag kimutathatjuk, hogy melyik madarfajnak, melyik ev-zakban mi képezte a táplálékát s ennek alapján megtudjuk, melyik faj minő mértékben káros vagy hasznos. A szóban levő czikke a magyar ornithologiai központ saját folyóiratának — Aquila — f. évi 3 füzetében közölt. E füzetben vannak meg S c h e n k Jakabnak, dr. F i s c h e r Sigvartnak, dr. F l o e r i l l e-nek a madárvonulást illető

értekezesei. Az irodalmi rovatban C h e r u e l István irodalmi adatokra hivatkozva mutatja ki, hogy az a 35 madárfaj, melyet dr. M a d a r á s z f. év június 20-án kiadott dolgozatában (Ujabb adatok Magyarország Orniszáboz) ujnak tüntet fel, már előbb, más irodalmi művekben, főként pedig a „Nomenclatur Avium Roqui Hungariae” cz. névjegyzékben majdnem egytől egyig fel volt sorolva: a magy. ornithologiai központ pedig „F r i v a l d s z k y János emlekezetének” czimű cikkében rámutat arra, hogy dr. M a d a r á s z F r i v a l d s z k y emléket nem bántja jogosan, a mikor ennek „Aves Hungariae” czimű munkájától megtagadja a szakszerűséget, mert F r i v a l d s z k y e munkát egy szakközlet s főként dr. M a d a r á s z-nak a befolyásával készítette az 1891-ik II. nemzetközi ornithologiai kongresszusra.

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Aug. 21. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli — kr. Közép pnt 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (páronként 251—320 kg. 42—43 kr. Fialat könnyű páronként 240 kg. sulyban 44—45 krig. Szerbiai: Nehéz pnt 260 kg. f. sulyban 43—43½ krig.

Sertés létszám: 1899. évi Auguszt. hó 18. napján volt készlet 43.151 darab, aug. 19. felhajtattott 970 drb, 1899 aug. 18-án elszállított 677 db. 19-ére maradt 43444 db. A hizott sertésüzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonátözsde.

Aug. 19.

A készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B á n s a	k i l ó s	Á r 100 k g .		k i l ó s	100 k i l o g r a m m á r a	
		f r t t ó l	f r t g		f r t t ó l	f r t g
Bánsági	76	8.35	8.50	80	08.75	08.90
"	77	8.55	08.70	81	08.85	00.00
"	78	08.65	08.80	82	—	—
Tiszavidéki	79	08.70	08.90	—	—	08.95
"	76	8.35	8.50	80	08.75	0.00
"	77	8.35	8.70	81	08.85	0.00
Pestvidéki	78	08.65	08.80	82	—	08.85
"	79	08.70	08.90	—	08.65	0.00
"	79	8.25	8.40	80	—	—
Fehérmegyei	76	8.45	8.60	81	08.75	00.20
"	78	8.55	8.70	82	—	—
"	79	08.65	08.75	—	—	—
Bácskai	76	8.55	08.65	80	—	—
"	77	0.00	8.00	81	00.00	00.00
"	78	0.00	00.00	82	00.00	00.00
Északmag.	79	0.00	—	—	—	—
"	75	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
R. z s elsőrendű	uj 70—72	6.60 6.70
" másodrendű	—	6.50 6.60
Árpa takarmánynak	60—62	5.80 5.90
" égetni való	62—64	5.40 5.90
" serfőzdei	64—66	7.00 0.00
Zab	39—41	5.80 7.25
Tengeri bánsági	uj	4.60 4.85
" más nemű	—	5.50 5.70
Repce bánsági	—	11.70 12.00
Köles	—	4.15 4.45

CSARNOK.

Nem fog elzúlni . . .

A »Nagy Szálló« elé egy kétfogatu bérkocsi kanyarodott.

A rakövetkező pillanatban a kávéház ajtaja meglehetősen robajjal kitarult s a benyíló szétvont függönyei mögül egy frakkos, czilinderes, sugar, szöke fiatal ember lepett a késő éjjeli órara való tekintettel már kissé elcsön-desült, villámvilágította elegáns helyiségbe.

— A szolgája — mondta valamelyik pinczér — és illedelmesen meg hajtotta magát.

Az egyik sarokasztal mellett, ahol néhány redakcióból kiszabadult ujságíró teázott, vidám üdvözlő hang hallatszott.

— Szervusz Mike! —
— Szervusztok, gyerekek!

Közben Hildegárd kisasszony, a kávéház Auerszemű csillaga felé egy bizalmas jóestét intve, a jövővény barátságos kézszorítások közt letelepedett a társasághoz.

— Na fiuk, ma fényesen mulattam!

Az egyik, a ki frakkjáról és szétmált fehér székfűjéről itélve, szintén odakint volt a mágus művész estélyen, hogy azután java mulatság közben még feltizekeltő előtt, Carte Blanche, csillogó leányzemeket, illatot, poézis, mindent odahagyva, lóhalálában behajlesson a maga szerkesztőségébe a tudósítást megírni, némi szelid epével közbeszólt:

— Na, hiszen mulathattál is. Pokoli sikered volt ma.

Az estélynek ugyanis, melyet a városi-gebben, az ünnepélyek csarnokában Budapest arisztokracziája rendezett nagy vásárral egybe kapcsolva, az árvizkárosultak javára, egyik kimagasló pontja volt egy erősen Ibsen-izű egyfelvonásos bemutatója, amit fiatal főrangú dámák és urak adtak elő: a Dobó Mike darabja.

Nem emlékszem már tisztán, miről volt benne szó, hanem elég az hozzá, hogy Dobóról, — ki nem tudni mifele isten szerencséje vagy talán valamelyik kegyelmes asszony pártfogója révén csöppent be mindjárt az első valamire való munkájával így a társaságba, — a kritika másnap kénytelen volt egyhangulag elismerni, hogy a Pán halála, ez volt a darab czime, ha nem tökéletes is, de a maga nemében határozottan szenzációs alkotás.

A közönség a színmű ríktó tendenciájától szinte meg volt kábulva és tapsolt, mint ha fizettek volna, szóval a szerző érezhette, hogy egy csapással jókora ember lett belőle.

Dobó rágyújtott egy vastag szivarra. Eh, mondta mosolylyal, miközben a gyufát szerencsésen csaknem a körmére égette — nem erről van szó. Mit nekem siker és mit nekem Hekuba, mikor végre egyszer szívem szerint lefözhettem az ideálot.

A többiek összenéztek és elmosolyodtak. Mindenki tudta, hogy ez az ideál nem más, mint a vörös Brennheim báró felesége, kiről nyílt titok volt, hogy leánykorában igen intim barátság kötötte össze Mikével.

Dobó cognacot rendelt és minden különösebb faggatas vagy unszolás nélkül tovább fecsegett.

— Azt hitte — folytatta inkább magához beszélve — azt hitte ő méltósága, hogy talán bizony utána halok. Mikor a román-czunk behavazott, több mint egy esztendeje már a dolognak — s én az elején egy piczit elkezdtem pityizálni, a jó barátaim akkor azon melegében szélnek eresztették, hogy bánatomban ivásnak adtam magamat. Tiszta dolog tehát és méltósága szentül el volt rá készülve, hogy a románcból hallada lett, s hogy én mostanában éppen a legjobb uton vagyok már a delirium tremens felé. A vörös orszarvuját is, ezt a diszitó jelzőt adta a bárónak, egészen bizonyos vagyok felőle ma is, tisztán az én kedvemert, vagyis inkább boszszantásomra csalta le a privigyei paradicsomukból: hadd lássa, gondolta magában, hogy züllik el egy ember, a kivel Garagos Irén — szakítani volt kénytelen.

— Csalódott pajtás, sulyosan csalódott. A lekopott, borvirágos, melanchólikus, kezeletbeli imádó helyett ő méltósága egy még eléggé jó karban levő, s a mi a fő, vidám és boldog Dobó Mikét kellett hogy lásson a művésztényen, a kit, hisz tudhatjátok, nem adok az ilyesmire és csak a pusztán tényális kedvéért konstataalom, a kit egy egész nagy és jóvérű társaság tombolva tapsolt a lámpák elé; a kinek módjában van, ha akarja, hogy Budapest legszebb asszonyaival bumlizza el az idejét; a kinek — nagy szó — ezen az estén még az ellenségei is elnémutak és a kire... de mit hivalkodnam tovább... Láttad — folytatta a riporterhez fordulva — hogy egész estén át Dobókay grófnének csaptam a szelet, míg ő méltósága az ő kigyóbbőszerű, pikkelyes zöldszelyem roilette-jében, ott kerülgethetett minket a méltó párjával, az orrszarvúval és alig tudtam a nevetésemet visszafojtani — folyvást az ajkát harapdálta.

Hja, Irénke, nem züllünk ám el olyan könnyen!

Ivott egy kortyot és poharát feltartva, hátraszólt a pinczérnek:

— Ádám!

A többiek is átpartoltak a cognachoz.

— Ádám! cognacot!

Az Auerszemű csillag a kasszában hűségesen bejegyezte a könyvbe az új szállítmányt, miközben nem mulasztotta el, hogy egy hamis odapillantás kíséretében a szokas-hoz képest ismét meg ne koczkáztassa a maga jóslatszerű, stereotip megjegyzését:

— Dobó urnak ma megint tizenöt cognacja lesz.

A fiu nem hallotta és mosolyogva koczcintotta össze pohárkáját a többiekével, kiket teljes jóindulattal biztosított róla hogy most mind az öten az ő vándégei.

A pénztáremelvény feletti nagy, kerek óra harmonegyedet mutatott háromra.

Az utcáról, a hatalmas ivü tükörelablakokon keresztül valami misztikusao sötét, atható lilaszín szűrődött be a kávéházba, észébe juttatva mindeuknek, hogy közeleg a nyári hajnaloknak még a négyemeletes bérházak között is bájos poézise...

— Kilencz — jegyezte Hildegarda kisasszony az emelvényen, mialatt a pinczér egy tálcán hat ujonnan töltöt karcsu kis poharatt Dobóék elé a márványpra.

Mike, a kin éppenséggel nem szokott meglátszani a virasztás, aranyos kedvében volt. Valamelyikük, a ki új pipa letére nem volt egészen tisztában a Brennheim báró történetével, nem tudni, mifele lelki kényszerűég nyomása alatt, egyszerre csak fölállt a piús kanapéról és kezében a tizenegyedik pohár cognacot, a meghatottságtól remegő hangon dikciózói kezdett:

— Kedves, egyedüli barátunk, Mike! Lehetséges, hogy a többieket, mint régi história unlatni fogja talán, de látod, én nem ismerem azt a románcot, a mit te a vörös orszarvu feleségével leánykorában átéltél. — Mond el nekem is, Mike!...

A többiek, kiket az előadás szerint unatnia kellett volna az elbeszélésnek, hevesen tiltakoztak a vád ellen és egyértelműleg kijelentették, hogy mindig élvezettel hallgatják a Pán halála szerzőjének bárminemű újabb vagy régibb kalandját.

Mike, miután kissé bepillantott még a maga pohárkájába — melyet különben az

imént, mikor másik szivarra gyújtott, kicsi bija, hogy minden igaz lélek szomorúságára föl nem borított — és nyájasan, szinte jóakaratu leereszkedéssel tette föl a kérdést:

— Hat nem ösmered azt a történetet, Hadzsi?

(Folyt. köv.)

Hirdetés.

Használt butorok, asztalok, székek, ablakok, redőnyök, torna-szerek stb.

folyó hó 28-án, hétfőn délután 3 órakor a Collegium hátulsó udvarán elárvereztetnek.

Debreczen, 1899. Augusztus 21-én.

Háznagyi hivatal.

Osztálysorsjegyek

kaphatók

a főelárusító
Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál

Legközelebbi huzás

folyó augusztus hó 23. és 24-én.

Ügyes képviselők

aether. olajok, essenciák, rum, cognac és borok eladására magas jutalék, rövid próba idő után fix fizetés mellett fr. Werich, Prossnitz (Mähren) czégnél felvétetnek.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben

és több, kisebb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

— Egy sorsjegy ára 20 krajczár. —

Az összes nyereményeket kivánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja Budapestén: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénztintézetek a nyerő kívánságára készek az

50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dolánytőzsdékben egyéb elárusító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.